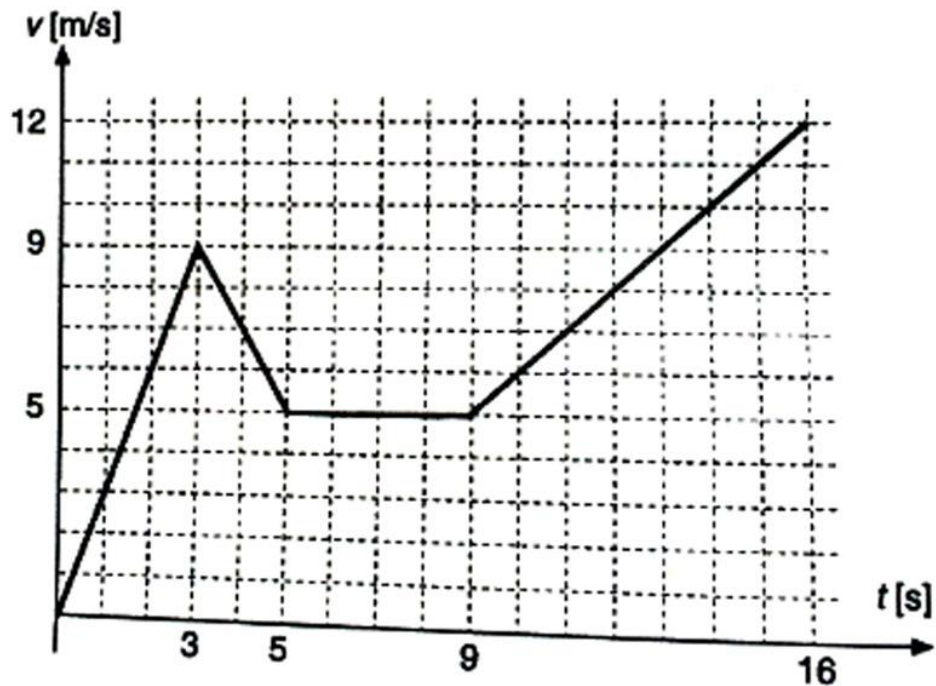

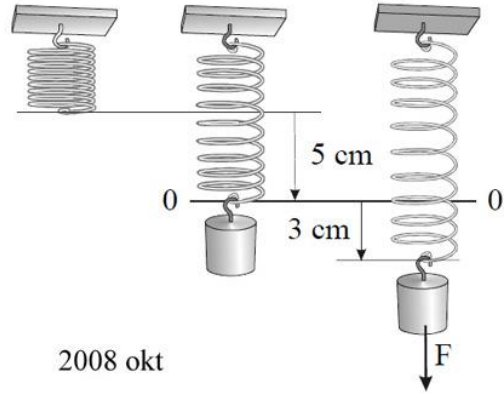
1. Az alábbi ábrán egy egyenes vonalú mozgást végző test sebesség-idő grafikonja látható. Határozzuk meg a 16 s alatt megtett utat! Készítsük el a mozgás gyorsulás-idő grafikonját!

2. Az 1000 kg tömegű, 100,8 km/h sebességű gépkocsi egyenletesen lassulva 84 m út megtétele után áll meg. 2004
- Hány másodperc alatt tette meg a gépkocsi a 84 m hosszúságú utat?
  - Mekkora utat tett meg a gépkocsi, amíg a sebessége a kezdeti érték felére csökkent?
3. Egy modellvasút 30 dkg tömegű mozdonya 2 m sugarú körpályán egyenletesen halad. Egy teljes kört 3,7 s alatt tesz meg. 2004
- Mekkora a mozdony sebessége?
  - Mekkora oldalirányú erővel nyomja a sín a mozdony kerekét?
- 3+ Egy 4 kg tömegű test 0,25 1/s fordulatszámmal egyenletes körmozgást végez az 5 m sugarú körpályán.
- Mekkora a mozgás sebessége és szögsebessége?
  - Mekkora és milyen irányú a test gyorsulása? Mekkora és milyen irányú a rá ható erők eredője?

4. Egy felfüggesztett, nyújtatlan rugót egy ráakasztott test 5 cm-rel nyújt meg. A testet 3 cm-rel az egyensúlyi helyzet (0) alá visszük, és ott elengedjük.

Mekkora lesz a rezgés periódusideje, a rezgő test maximális sebessége és maximális gyorsulása? ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

2008 okt

- 4+ Mennyezetre függesztett rugó alsó végére egy 400 g tömegű testet, a testhez egy súlytalan és nyújthatatlan fonalat, a fonál alsó végéhez pedig egy 500 g tömegű testet erősítünk. Egyensúlyi helyzetben a rugó megnyúlása 0,18 m.

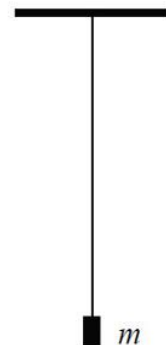
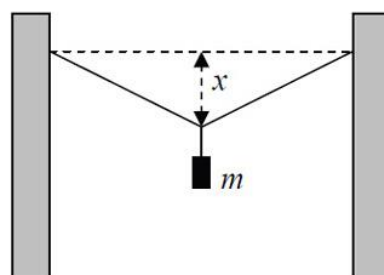
- Mekkora gyorsulással indulnak el a testek a fonál elvágásakor?
- Mekkora amplitúdójú és frekvenciájú rezgést végez a rugón maradt test a fonál elvágása után?

5. Egy kisméretű test 40 cm sugarú körpályán egyenletes körmozgást végez 1,2 m/s nagyságú sebességgel. Ennek a mozgásnak a falra vetített árnyéka harmonikus rezgőmozgás. Írjuk fel a rezgés kitérés-idő, sebesség-idő és gyorsulás-idő függvényét!

Mekkora lesz az árnyék kitérése, sebessége és gyorsulása a $t_1 = 0,1$ s és a $t_2 = 1,3$ s időpillanatban, ha a $t = 0$ időpillanatban az árnyék az egyensúlyi helyzeten halad át?

6. Egy fonálinga rezgésideje a Földön T . Mekkora a nehézségi gyorsulás azon az égitesten, ahol ugyanennek az ingának a rezgésideje $2,4 \cdot T$? Ott milyen hosszú inga rezgésideje lenne T ?
7. Egy 100 cm hosszú rugalmas gumiszálát két, egymástól 100 cm távolságban lévő oszlop között vízszintesen rögzítünk és a közepére egy $m = 1$ kg tömegű testet akasztunk az ábrán látható módon. A test úgy nyújtja meg a gumiszálát, hogy a szál belógása $x = 25$ cm. (A gumiszál maga súlytalannak tekinthető.)

Mekkora lenne a gumiszál megnyúlása, ha az 1 kg tömeget függőleges helyzetben akasztanánk rá? ($g = 10 \text{ m/s}^2$)

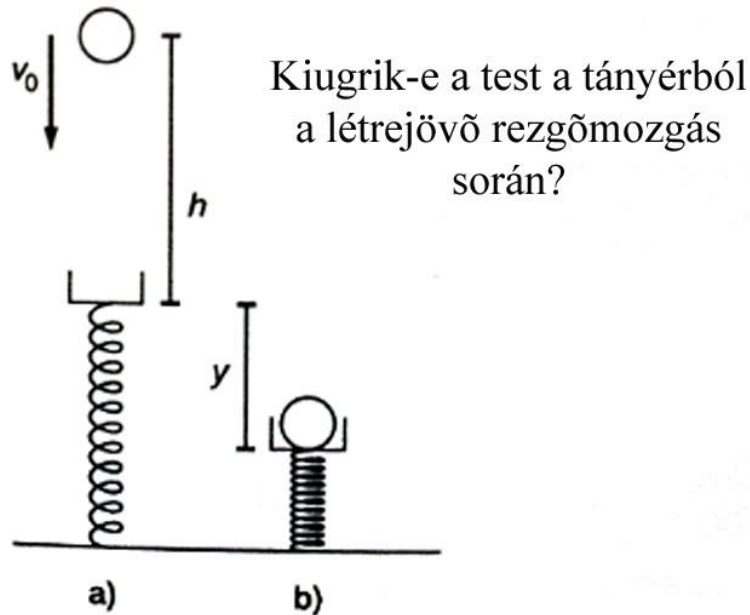
2011 máj

8. Egy 80 kg tömegű ember áll a liftben egy mérlegen. Felmegy a 10-re, majd vissza lejön. Mit mutat a mérleg amikor a lift:
- 0,6 m/s² gyorsulással elindul felfelé,
  - 2 m/s állandó sebességgel halad felfelé,
  - 0,8 m/s² gyorsulással megáll fent,
  - 0,6 m/s² gyorsulással elindul lefelé,
  - 2 m/s állandó sebességgel halad lefelé,
  - 0,8 m/s² gyorsulással megáll lent?

9. Függőlegesen lehajítunk egy $m = 1$ kg tömegű testet 2,5 m/s kezdősebességgel.

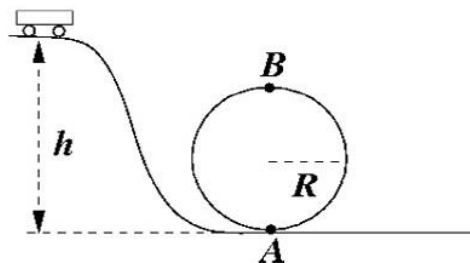
Ez a test $h = 1,75$ m út megtétele után egy függőleges helyzetű, 740 N/m rugóállandójú rugó felső végéhez erősített, elhanyagolható tömegű tányérnak ütközik.

Mekkora lesz a rugó legnagyobb összenyomódása?

10. Egy vidámparkban a hullámvasút kocsija álló helyzetből indulva legurul egy lejtőn, majd pedig egy függőleges síkban lévő kör alakú pályán száguld végig.

A lejtő magassága $h = 30$ m, a kör sugara $R = 10$ m. (A súrlódás elhanyagolható, $g = 10$ m/s².)

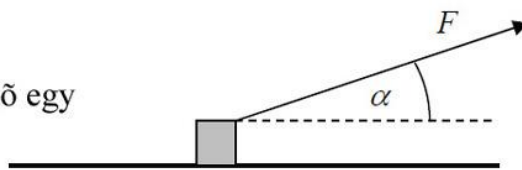
- Mekkora a kocs sebessége a körpálya alsó (A), illetve felső (B) pontján?
- Mekkora erővel nyom egy $m = 80$ kg tömegű utast a kocs ülése a körpálya alsó (A), illetve felső (B) pontján?

- 11.** Egy $m = 5$ kg tömegű testet húzunk kötéllal, egyenletes sebességgel. A kötélt a vízszintessel $\alpha = 30^\circ$ -os szöget zár be, a súrlódási együttható a talaj és a test között $\mu = 0,1$. ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

2010 okt

- a) Mekkora a kötéltében ébredő F erő?
 b) Mekkora munkát végzünk $s = 5$ m úton?
 c) Mekkora a teljesítményünk ha az eltelt idő egy fél perc volt?
 d) Ha a testünk 15% hatékonysággal használja fel az elfogyasztott ételt fizikai munkavégzésre akkor hány kalória kell?

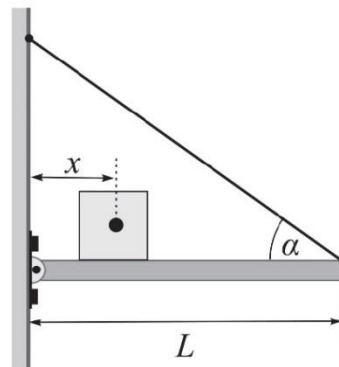

- 12.** Egy $L = 80$ cm hosszú, homogén anyageloszlású deszka csuklóval csatlakozik a falhoz. A deszka tömege 4 kg, a ráhelyezett 1,2 kg tömegű doboz tömegközéppontja a faltól $x = 25$ cm távol van. A deszkát rögzítő kötélt $\alpha = 40^\circ$ -os szöget zár be a vízszintessel.

- a) Mekkora erő ébred a kötéltében?
 b) Mekkora és milyen irányú erő terheli a csuklót?

$$g = 9,8 \text{ m/s}^2$$

2024 máj #1

- 12+** Egy $m = 10$ kg tömegű létrát ferdén a falnak támasztunk. A létra és a talaj közötti súrlódási együttható 0,5. A létra és a fal közötti súrlódás elhanyagolható. (A létra tömegközéppontja hosszának felénél van.)

2013 máj

- a) Készítsen ábrát, amely a létrára ható erőket ábrázolja! Mekkora szögben lehet az üres létrát a falhoz támasztani anélkül, hogy megcsúszna?
 b) A létrát úgy támasztjuk a falhoz, hogy a vízszintessel 60° -os szöget zár be. Hosszának hányad részéig mászhat fel rá egy 50 kg-os ember, mielőtt a létra megcsúszna?

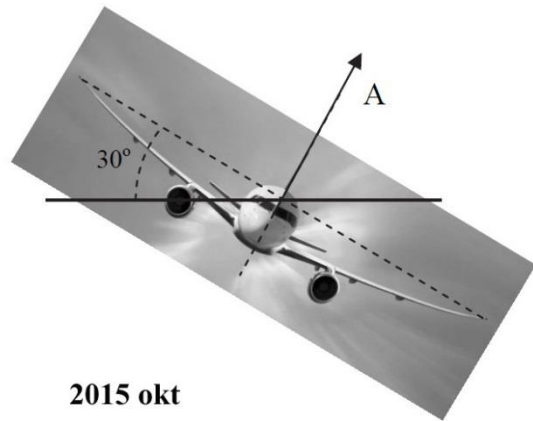
- 13.** Nagy magasságban kezdősebesség nélkül elejtenek egy 0,4 kg tömegű, gömb alakú testet. A zuhanó test mozgását a sebesség négyzetével arányos közegellenállási erő fékezi. (A közegellenállási erő nagysága ezért $F_k = Cv^2$ alapján számolható, ahol C állandó.) Esetünkben a közegellenállási erő nagysága 1 m/s sebességnél 0,008 N. Az elejtett test mozgását vizsgálva megállapítható, hogy 20,7 méter zuhanás után sebessége 16,8 m/s.

- a) Mekkora a testre ható közegellenállási erő abban a pillanatban, amikor sebessége 16,8 m/s?
 b) Mekkora a test gyorsulása abban a pillanatban, amikor sebessége 16,8 m/s?
 c) Mekkora munkát végez a közegellenállási erő a vizsgált 20,7 méteres szakaszon?
 d) Határozza meg, hogy mekkora maximális sebességre gyorsulhat fel a test!

(Számoljunk $g = 10 \text{ m/s}^2$ értékkel!)

2005 nov

- 14.** Egy leszálláshoz készülődő repülőgép megdőlve, nagy ívű kanyart leírva fordul a repülőtér irányába. A repülőgép sebessége $v = 300 \text{ km/h}$, tömege utasokkal **200 tonna**.

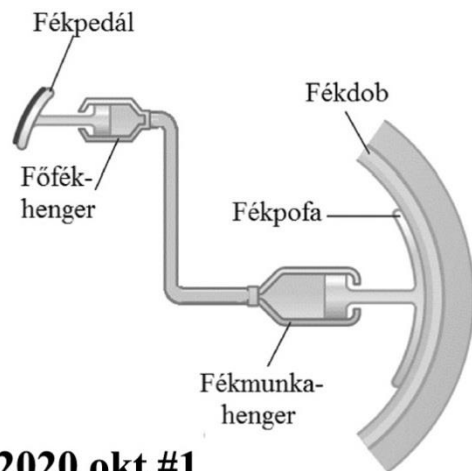

2015 okt

- Mekkora sugarú köríven kanyarodik a repülőgép, ha dőlése 30° ?
- Mekkora ekkor a gépre ható aerodinamikai felhajtóerő?

(A repülőgép jó közelítéssel egyenletes körmozgást végez, a rá ható aerodinamikai felhajtóerő az ábrán az A betűvel jelzett irányba mutat. $g = 9,8 \text{ m/s}^2$)

- 15.** A mellékelt ábrán egy egyszerű, hidraulikus fékrendszer rajza látható. A fékhengerek és a köztük lévő cső légmentesen lezárt rendszerét fékolaj tölti ki. A főfék-henger dugattyújának területe $1,6 \text{ cm}^2$, a fékmunkahenger dugattyújéé $7,2 \text{ cm}^2$. A fékpofa és a fékdob közötti csúszási súrlódási együttható $0,4$. A fékdob henger alakú, belső sugara 18 cm .

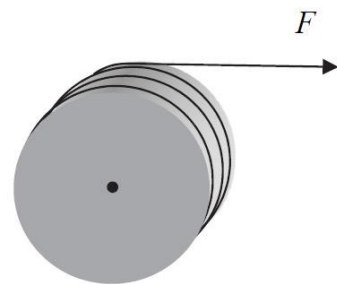
2020 okt #1

Becsülje meg, mekkora forgatónyomatékot gyakorol a fékpofa a fékdobra, ha a vezető 40 N erővel megnyomja a fékpédált?

- 15+** Az ábrán látható $M = 1 \text{ kg}$ tömegű, $R = 0,1 \text{ m}$ sugarú, rögzített tengelyű csigára elhanyagolható tömegű kötélt van feltekerve, a csiga nyugalomban van. A kötélt végét $F = 5 \text{ N}$ állandó nagyságú erővel húzni kezdjük.

- Mekkora volt az általunk végzett munka, míg 5 méter fonál tekeredett le a csigáról?
- Mekkora lett ezt követően a csiga szögsebessége?
- Mekkora a kötélt sebessége ebben a pillanatban?

2019 máj #1

(A csiga homogén tömegeloszlású tömör hengernek tekintendő.)

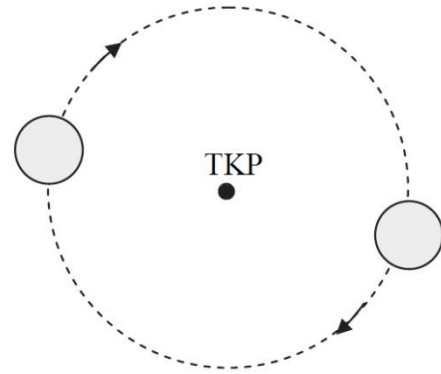
- 16.** Egy puská tömege $4,3 \text{ kg}$, a belőle kirepülő golyó tömege 20 g . Tüzeléskor a golyó 400 m/s sebességgel hagyja el a puskacsövet, a lövész válla a visszarúgó puskát 5 cm úton állítja meg.

2023 máj #1

- Legalább mekkora a puskapor robbanásakor felszabaduló energia?
- Mekkora átlagos erőt fejt ki a lövész a puskára a vállával, hogy a visszarúgó puskát megállítsa?

- 17.** Két azonos tömegű égitest kering körpályán közös tömegközéppontjuk körül, egymástól $d = 50\,000$ km távolságban (50 000 km az égitestek középpontjainak távolsága). A keringési idő $T = 5$ földi nap.

- a) Mekkora az égitestek tömege?
 b) Mekkora lenne a keringési idő, ha az égitestek egymástól vett távolsága $d' = 2d$ volna?

2016 máj

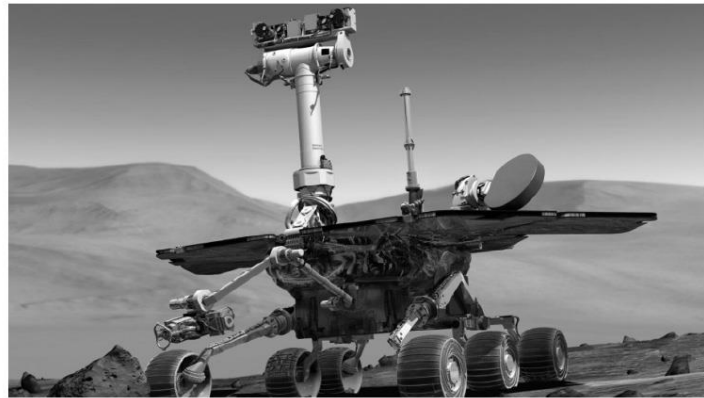
A gravitációs állandó: $\gamma = 6,67 \cdot 10^{-11} \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{kg}^2}$

- 17+** Egy $m = 100$ kg tömegű bolygójáró robot $F_1 = 650$ N erővel nyomja az $R = 7200$ km sugarú, tökéletes gömb alakú, homogén anyagú bolygó felszínét a bolygó egyik pólusának környékén (azaz ott, ahol a bolygó forgástengelye metszi a bolygó felszínét). Ugyanez a robot a bolygó egyenlítőjén az égitest forgásának következtében $F_2 = 620$ N erővel nyomja a felszínt.

- a) Mekkora a bolygó anyagának átlagos sűrűsége?
 b) Mekkora a bolygó tengely körüli forgásának periódusideje?

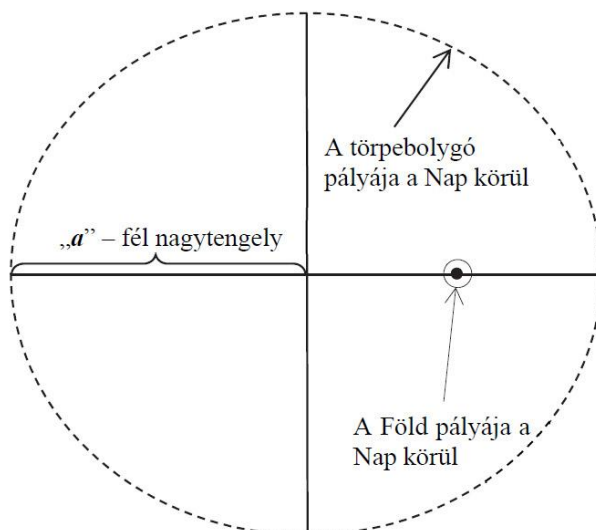
$\gamma = 6,67 \cdot 10^{-11} \frac{\text{N} \cdot \text{m}^2}{\text{kg}^2}$

2017 máj

- 18.** Nemrégiben a csillagászok új törpebolygóra bukkantak a Naprendszerben. A törpebolygó elliptikus pályáján 700 földi év alatt kerüli meg a Napot. Amikor legmesszebb van a Naptól, akkor több mint 120-szor van távolabb, mint átlagosan a Föld.

- a) Adja meg a bolygó Naptól vett legkisebb távolságát!
 b) Hányszor nagyobb a törpebolygó sebessége napközelben, mint naptávolban?

2017 okt #2